

BÁO CÁO

TÌNH HÌNH CỔ PHẦN HÓA, THOÁI VỐN, CƠ CẤU LẠI DOANH NGHIỆP NHÀ NƯỚC 10 THÁNG NĂM 2017

Thực hiện nhiệm vụ được Thủ tướng Chính phủ giao tại Quyết định số 707/QĐ-TTg ngày 25/5/2017 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Đề án “Cơ cấu lại doanh nghiệp nhà nước, trọng tâm là tập đoàn kinh tế, tổng công ty nhà nước giai đoạn 2016 - 2020”; Quyết định số 1232/QĐ-TTg ngày 17/8/2017 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Danh mục doanh nghiệp có vốn nhà nước thực hiện thoái vốn giai đoạn 2017 – 2020 và công văn số 991/TTg-ĐMDN ngày 10/7/2017 của Thủ tướng Chính phủ về việc phê duyệt Danh mục doanh nghiệp nhà nước hoàn thành cổ phần hóa theo từng năm giai đoạn 2017-2020, Bộ Tài chính đã có công văn số 12167/BTC-TCDN ngày 13/9/2017 đề nghị các Bộ, cơ quan ngang Bộ, cơ quan thuộc Chính phủ, UBND các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương, các Tập đoàn kinh tế, Tổng công ty, DNNN báo cáo tình hình cơ cấu lại, cổ phần hóa, thoái vốn tại doanh nghiệp theo Quyết định số 707/QĐ-TTg ngày 25/5/2017, Quyết định số 1232/QĐ-TTg ngày 17/8/2017 và công văn số 991/TTg-ĐMDN ngày 10/7/2017 của Thủ tướng Chính phủ.

Tính đến ngày 20/10/2017, Cục TCDN nhận được báo cáo của 03 Bộ, cơ quan ngang Bộ; 20 Tập đoàn, Tổng công ty, doanh nghiệp nhà nước và 17 địa phương gửi báo cáo về tình hình cơ cấu lại, cổ phần hóa, thoái vốn Quý III/2017 gửi về Bộ Tài chính (danh sách kèm theo). Ngày 20/10/2017, Bộ Tài chính tiếp tục có công văn số 14116/BTC-TCDN đôn đốc các cơ quan, đơn vị báo cáo về tình hình cơ cấu lại, cổ phần hóa, thoái vốn tại doanh nghiệp theo công văn số 12167/BTC-TCDN.

Trên cơ sở báo cáo của các đơn vị gửi về và số liệu Cục TCDN theo dõi, tổng hợp, Cục TCDN báo cáo Bộ về tình hình cổ phần hóa, thoái vốn, cơ cấu lại DNNN 10 tháng năm 2017 như sau:

I. Tình hình phê duyệt phương án cơ cấu lại theo Quyết định số 707/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ

- Thủ tướng Chính phủ đã phê duyệt phương án cơ cấu lại của Tập đoàn Tập đoàn Điện lực Việt Nam (Quyết định số 852/QĐ-TTg ngày 14/6/2017) và Danh mục các doanh nghiệp thực hiện sắp xếp, cổ phần hóa, thoái vốn giai đoạn 2017 – 2020 của Tập đoàn Dầu khí Việt Nam (Công văn số 1182/TTg-ĐMDN ngày 11/8/2017).

- Bộ GTVT đã phê duyệt phương án tái cơ cấu lại 02 Tổng công ty: Tổng công ty Bảo đảm an toàn hàng hải Miền Nam (Quyết định số 2735/QĐ-BGTVT ngày 25/9/2017) và Tổng công ty Bảo đảm an toàn hàng hải Miền Bắc (Quyết định số 2736/QĐ-BGTVT ngày 25/9/2017).

- Bộ Thông tin và Truyền thông đã phê duyệt phương án cơ cấu lại của 02 Tổng công ty: Tổng công ty Viễn Thông Mobifone (Quyết định số 1799/QĐ-BTTTT ngày 20/10/2017) và Tổng công ty Bưu điện Việt Nam (Quyết định số 1586/QĐ-BTTTT ngày 25/9/2017).

- Bộ Tài chính đã có Quyết định số 2068/QĐ-BTC ngày 13/10/2017 phê duyệt Đề án cơ cấu lại Công ty Mua bán nợ Việt Nam giai đoạn 2016-2020.

- Bộ Tài chính đã có công văn số 12161/BTC-TCDN ngày 13/9/2017 báo cáo Thủ tướng Chính phủ về phương án cơ cấu lại SCIC giai đoạn 2016-2020.

II. Tình hình thoái vốn, cổ phần hóa, cơ cấu lại DNNN 10 tháng đầu năm 2017

1. Về hoàn thiện cơ chế chính sách

a) Cơ chế chính sách chung về quản lý tài chính doanh nghiệp và sắp xếp, cổ phần hóa, thoái vốn nhà nước tại doanh nghiệp:

Trong 10 tháng đầu năm 2017, Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ, Bộ Tài chính đã ban hành nhiều cơ chế chính sách, trong đó một số cơ chế, chính sách quan trọng đã được ban hành phục vụ quá trình sắp xếp, cổ phần hóa, cơ cấu lại DNNN, cụ thể:

- Ngày 25/5/2017, Thủ tướng Chính phủ ban hành Quyết định số 707/QĐ-TTg phê duyệt Đề án “Cơ cấu lại doanh nghiệp nhà nước, trọng tâm là Tập đoàn kinh tế, Tổng công ty nhà nước giai đoạn 2016 – 2020”, trong đó giao nhiệm vụ cụ thể cho các Bộ, cơ quan ngang Bộ, cơ quan thuộc Chính phủ, Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương, các Tập đoàn kinh tế, Tổng công ty, doanh nghiệp nhà nước triển khai thực hiện Đề án cơ cấu lại doanh nghiệp nhà nước giai đoạn 2016 -2020.

- Ngày 03/6/2017, Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng đã ký ban hành Nghị quyết số 12-NQ/TW Hội nghị lần thứ năm Ban Chấp hành Trung ương khóa XII về tiếp tục cơ cấu lại, đổi mới và nâng cao hiệu quả doanh nghiệp nhà nước tổng kết, đánh giá quá trình sắp xếp, đổi mới và cổ phần hoá DNNN trong hơn 20 năm qua, đồng thời cũng đã đưa ra những định hướng, những nguyên tắc, yêu cầu cho tiến trình sắp xếp, đổi mới và cổ phần hoá DNNN trong điều kiện hội nhập kinh tế quốc tế, nền kinh tế thị trường phát triển sâu, rộng gắn với định hướng xã hội chủ nghĩa từ nay đến 2020 và các năm tiếp sau, Nghị quyết 12 đã khẳng định quan điểm chỉ đạo và mục tiêu tiếp tục cơ cấu lại, đổi mới và nâng cao hiệu quả DNNN trong thời gian tới.

- Chính phủ đã ban hành các cơ chế chính sách phục vụ cơ cấu lại DNNN:

+ Nghị định số 10/2017/NĐ-CP ngày 09/02/2017 về quy chế quản lý tài chính của Tập đoàn Điện lực Việt Nam;

+ Nghị định số 71/2017/NĐ-CP ngày 06/6/2017 hướng dẫn về quản trị công ty áp dụng đối với công ty đại chúng.

+ Quyết định số 1001/QĐ-TTg ngày 10/7/2017 phê duyệt phương án sắp xếp, phân loại doanh nghiệp của SCIC đến năm 2020.

+ Công văn số 991/TTg-ĐMDN ngày 10/7/2017 về việc phê duyệt danh mục DNNN hoàn thành cổ phần hóa (hoàn thành việc bán cổ phần lần đầu) theo từng năm giai đoạn 2017-2020 của các Bộ, ngành, địa phương, tập đoàn kinh tế, tổng công ty. Trong đó, năm 2017 hoàn thành cổ phần hóa 44 doanh nghiệp,

năm 2018 hoàn thành cổ phần hóa 64 doanh nghiệp, năm 2019 hoàn thành cổ phần hóa 18 doanh nghiệp, năm 2020 hoàn thành cổ phần hóa 01 doanh nghiệp.

+ Quyết định số 1232/QĐ-TTg ngày 17/8/2017 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Danh mục doanh nghiệp có vốn nhà nước thực hiện thoái vốn giai đoạn 2017 – 2020.

+ Nghị quyết số 97/NQ-CP ngày 02/10/2017 ban hành Chương trình hành động của Chính phủ thực hiện Nghị quyết số 12-NQ/TW ngày 03 tháng 6 năm 2017 của Hội nghị Ban Chấp hành Trung ương Đảng lần thứ 5 khóa XII về tiếp tục cơ cấu lại, đổi mới và nâng cao hiệu quả doanh nghiệp nhà nước.

- Bộ Tài chính đã trình Chính phủ các cơ chế chính sách phục vụ quá trình cổ phần hóa, cơ cấu lại DNNN như:

+ Trình Chính phủ dự thảo Nghị định thay thế Nghị định số 59/2011/NĐ-CP ngày 18/7/2011 về cổ phần hóa DNNN (Tờ trình Chính phủ số 11/TTr-BTC ngày 23/01/2017, Tờ trình Chính phủ số 60/TTr-BTC ngày 10/5/2017 và Tờ trình Chính phủ số 86/TTr-BTC ngày 30/6/2017 và báo cáo Thủ tướng Chính phủ tại công văn số 10011/BTC-TCDN ngày 28/7/2017, công văn số 10554/BTC-TCDN ngày 09/8/2017) theo hướng: Sửa đổi, bổ sung quy định về cổ phần hóa DNNN theo hướng quy định về nâng cao chất lượng và trách nhiệm của tổ chức tư vấn trong việc xác định giá trị vốn, tài sản nhà nước tại doanh nghiệp để cổ phần hóa, thoái vốn nhà nước; Quy định các doanh nghiệp thuộc diện cổ phần hóa có trách nhiệm rà soát toàn bộ diện tích đất đang quản lý, sử dụng để lập và hoàn thành phê duyệt phương án sử dụng đất theo quy định của pháp luật về đất đai và pháp luật có liên quan trước thời điểm quyết định cổ phần hóa; thực hiện nghiêm cơ chế cho thuê đất theo Luật Đất đai năm 2013; Bổ sung tiêu chí gắn với trách nhiệm và chế tài bảo đảm thực hiện cam kết đối với cổ đông chiến lược; các DNNN cổ phần hóa đăng ký giao dịch, đăng ký niêm yết trên thị trường chứng khoán sau khi phát hành cổ phiếu lần đầu theo quy định của pháp luật; tăng cường kiểm tra, thanh tra, giám sát, kiểm toán để không xảy ra thất thoát vốn, tài sản nhà nước trong quá trình cơ cấu lại, cổ phần hóa doanh nghiệp nhà nước; giảm tỷ lệ sở hữu nhà nước xuống mức đủ để đổi mới quản trị doanh nghiệp một cách thực chất. Bộ Tài chính đã tổng hợp ý kiến của các Thành viên Chính phủ và hoàn thiện dự thảo Nghị định trình Thủ tướng Chính phủ tại công văn số 14080/BTC-TCDN ngày 19/10/2017.

+ Trình Chính phủ dự thảo Nghị định về cơ chế tài chính của Tập đoàn Dầu khí Việt Nam thay thế Nghị định 06/2015/NĐ-CP ngày 13/01/2015 của Chính phủ (Tờ trình Chính phủ số 71/TTr-BTC ngày 22/5/2017, công văn số 10962/BTC-TCDN ngày 17/8/2017 của Bộ về giải trình ý kiến của các thành viên Chính phủ).

+ Trình Chính phủ dự thảo Nghị định sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 151/2013/NĐ-CP về chức năng, nhiệm vụ và cơ chế hoạt động của SCIC và Nghị định thay thế Nghị định số 57/2014/NĐ-CP về Điều lệ tổ chức và hoạt động của SCIC (Tờ trình số 86/TTr-BTC và số 87/TTr-BTC ngày 29/6/2016; công văn số 1928/BTC-TCDN ngày 14/2/2017, công văn số 12676/BTC-TCDN ngày 22/9/2017).

- Bộ Tài chính đang triển khai xây dựng các cơ chế chính sách phục vụ quá trình cổ phần hóa, cơ cấu lại DNNN như:

+ Dự thảo Nghị định về sản xuất và cung ứng sản phẩm, dịch vụ công ích thay thế Nghị định 130/2013/NĐ-CP ngày 16/10/2013: Thủ tướng Chính phủ đã đồng ý ghép Nghị định về sản xuất và cung ứng sản phẩm, dịch vụ công ích thay thế Nghị định 130/2013/NĐ-CP ngày 16/10/2013 với Quyết định số 39/2008/QĐ-TTg về ban hành quy chế đấu thầu, đặt hàng, giao nhiệm vụ cung cấp dịch vụ sự nghiệp công sử dụng Ngân sách nhà nước thành Nghị định mới.

+ Dự thảo Nghị định sửa đổi, bổ sung Nghị định số 91/2015/NĐ-CP ngày 13/10/2015 về đầu tư vốn nhà nước vào doanh nghiệp và quản lý, sử dụng vốn, tài sản tại doanh nghiệp, trong đó nội dung về thoái vốn được điều chỉnh theo hướng quy định phương thức thoái vốn phù hợp với tình hình thị trường và thực tế hoạt động của doanh nghiệp như: đấu giá bán toàn bộ phần vốn nhà nước; bổ sung quy định việc xác định giá khởi điểm khi tổ chức bán phần vốn nhà nước theo phương thức giao dịch khớp lệnh trên sàn giao dịch chứng khoán. Bộ Tài chính đang tiếp thu, hoàn chỉnh dự thảo Nghị định trên cơ sở ý kiến tham gia của các Bộ, ngành, địa phương và ý kiến thẩm định của Bộ Tư pháp.

b) Về việc rà soát, sửa đổi cơ chế, chính sách khác liên quan đến cơ cấu lại DNNN

Theo báo cáo của Bộ Nội vụ (công văn số 5367/BNV-TCBC ngày 06/10/2017) thì:

- Về việc rà soát, tổng kết việc thực hiện Luật Cán bộ, công chức về nội dung cán bộ, công chức tham gia quản lý, đại diện phần vốn nhà nước tại doanh nghiệp và việc hoàn thiện chính sách về tuyển dụng, bổ nhiệm, quản lý người đại diện phần vốn nhà nước tại doanh nghiệp: Trong quá trình thực hiện Nghị định số 97/2015/NĐ-CP ngày 19/10/2015 về quản lý chức danh, chức vụ tại doanh nghiệp là công ty TNHH MTV mà Nhà nước nắm giữ 100% vốn điều lệ và Nghị định số 106/2015/NĐ-CP ngày 23/10/2015 về quản lý người đại diện phần vốn nhà nước giữ chức danh quản lý tại doanh nghiệp mà Nhà nước nắm giữ trên 50% vốn điều lệ (Bộ Nội vụ đã tham mưu, trình Chính phủ ban hành theo quy định tại Khoản 3 Điều 84 Luật Cán bộ, công chức) thì đến nay chưa có ý kiến thắc mắc, phản hồi từ doanh nghiệp, người quản lý doanh nghiệp và người đại diện phần vốn nhà nước tại doanh nghiệp đối với các quy định này. Tuy nhiên, trong thời gian tới Bộ Nội vụ sẽ tiến hành tổng kết, đánh giá và nghiên cứu, đề xuất sửa đổi, bổ sung Luật cán bộ, công chức.

- Về việc rà soát, hoàn thiện chính sách đối với người lao động dôi dư là cán bộ, công chức được cử tham gia quản lý và đại diện phần vốn nhà nước tại doanh nghiệp: Bộ Nội vụ đã tham mưu, trình Chính phủ ban hành Nghị định số 108/2014/NĐ-CP ngày 20/11/2014 về chính sách tinh giản biên chế, trong đó tại khoản 4, 5 Điều 6 quy định cụ thể các trường hợp tinh giản biên chế, dôi dư đối với cán bộ, công chức được cử tham gia quản lý và đại diện phần vốn nhà nước tại doanh nghiệp. Đến nay chưa có khó khăn, vướng mắc trong quá trình thực hiện quy định này.

2. Về cổ phần hóa doanh nghiệp

- Trong tháng 10/2017, Bộ Tài chính nhận được báo cáo của 04 đơn vị được cấp có thẩm quyền phê duyệt phương án cổ phần hóa, gồm: Công ty TNHH MTV 319.3 (thuộc TCT 319), Đoàn quản lý đường bộ Hưng Yên, Đoàn quản lý đường sông Hưng Yên, Công ty TNHH MTV Chè Phong Hải (Lào Cai).

- Lũy kế 10 tháng đầu năm 2017, đã có **38 doanh nghiệp** được cấp có thẩm quyền phê duyệt phương án cổ phần hóa (11/44 doanh nghiệp thuộc danh sách thực hiện cổ phần hóa trong năm 2017 theo công văn số 991/TTg-ĐMDN và 27 doanh nghiệp tiếp tục triển khai công tác cổ phần hóa theo đề án tái cơ cấu giai đoạn 2011-2016).

- Tổng giá trị thực tế của 38 doanh nghiệp đã được phê duyệt phương án cổ phần hóa là 81.050 tỷ đồng, trong đó giá trị thực tế phần vốn nhà nước tại doanh nghiệp là 20.917 tỷ đồng. Theo phương án cổ phần hóa được cấp có thẩm quyền phê duyệt thì vốn điều lệ của 38 đơn vị là 25.928 tỷ đồng, trong đó nhà nước nắm giữ 12.667 tỷ đồng, bán cho nhà đầu tư chiến lược 7.966 tỷ đồng, bán cho người lao động 212 tỷ đồng, tổ chức công đoàn 20 tỷ đồng, số lượng cổ phần bán đấu giá công khai là 5.063 tỷ đồng.

(Danh sách các doanh nghiệp cổ phần hóa năm 2017 kèm theo)

- Các Tập đoàn, Tổng công ty nhà nước quy mô lớn cũng tích cực đẩy mạnh tiến độ cổ phần hóa như: Triển khai kế hoạch cổ phần hóa tại Tập đoàn công nghiệp Cao su Việt Nam, Tổng công ty Lương thực miền Nam (Bộ Nông nghiệp và phát triển nông thôn), các Tổng công ty phát điện 2, 3 thuộc Tập đoàn Điện lực Việt Nam; Công bố giá trị doanh nghiệp tại Tổng công ty Điện lực Dầu khí, Tổng công ty Dầu Việt Nam (PVOil) thuộc Tập đoàn Dầu khí Việt Nam...

- Ngoài ra, có 04 doanh nghiệp thuộc danh sách thực hiện cổ phần hóa trong năm 2017 theo công văn số 991/TTg-ĐMDN nhưng đã được cấp có thẩm quyền phê duyệt phương án cổ phần hóa trong năm 2016, gồm: *CTy TNHH MTV phát triển công nghiệp Tuyên Quang, CTy TNHH MTV Cấp thoát nước Tuyên Quang, CTy TNHH MTV Cấp nước Vĩnh Long, CTy TNHH MTV Công trình công cộng Vĩnh Long.*

3. Về tình hình thoái vốn

3.1. Tình hình thoái vốn nhà nước theo Quyết định số 1232/QĐ-TTg

Theo báo cáo của các đơn vị gửi về đến hết tháng 10 thì có 5/135 đơn vị thực hiện thoái vốn theo Quyết định số 1232/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ, gồm: *Công ty CP Đầu tư phát triển nhà và đô thị Lạng Sơn; Công ty CP Cấp thoát nước Long An; Công ty CP Cấp nước Ninh Thuận; Công ty CP Quản lý Đường thủy nội địa và Xây dựng giao thông Thanh Hóa. Công ty CP Quản lý bảo trì đường thủy nội địa số 1.* Tổng giá trị vốn nhà nước của 05 doanh nghiệp thoái là 54.779 triệu đồng, thu về 71.911 triệu đồng.

Bộ Công Thương đã phối hợp với các cơ quan liên quan xây dựng phương án thoái vốn nhà nước tại Sabeco trình Thủ tướng Chính phủ xem xét, quyết định.

3.2. Tình hình thoái vốn của các Tập đoàn, Tổng công ty

- Trong tháng 10/2017, các đơn vị thoái được 634 tỷ đồng, thu về 765 tỷ đồng, bao gồm:

+ Thoái vốn ở lĩnh vực tài chính ngân hàng được 86 tỷ, thu về 196 tỷ đồng;

+ Thoái vốn đầu tư ở doanh nghiệp khác (ngoài 05 lĩnh vực nhạy cảm) được 483 tỷ đồng, thu về 495 tỷ đồng (TCT Hàng Hải Việt Nam thoái 262 tỷ đồng tại Cty TNHH Sửa chữa tàu biển Vinalines – VNLSY, thu về 81 tỷ đồng);

+ SCIC đã bán vốn được 64 tỷ đồng, thu về 74 tỷ đồng.

- Lũy kế 10 tháng đầu năm 2017, các đơn vị đã thoái được 4.473 tỷ đồng, thu về 16.764 tỷ đồng (bao gồm cả các khoản thoái vốn trong năm 2016 các đơn vị mới báo cáo trong 10 tháng đầu năm 2017), bao gồm:

+ Thoái vốn tại 05 lĩnh vực nhạy cảm được 192 tỷ đồng, thu về 301 tỷ đồng.

+ Thoái vốn đầu tư ở doanh nghiệp khác (ngoài 05 lĩnh vực nhạy cảm) được 2.694 tỷ đồng, thu về 3.959 tỷ đồng.

+ Thoái vốn ở SCIC: SCIC đã bán vốn tại 35 doanh nghiệp với giá trị là 1.586 tỷ đồng, thu về 12.503 tỷ đồng (trong đó bao gồm cả số thoái trong năm 2016 của Vinamilk với giá trị sổ sách 783,7 tỷ đồng, thu về 11.286,4 tỷ đồng).

4. Tình hình doanh nghiệp CPH chưa đăng ký giao dịch, niêm yết

Ngày 03/7/2017, Bộ Tài chính có công văn số 8842/BTC-TCDN báo cáo Thủ tướng Chính phủ danh sách 730 doanh nghiệp đã cổ phần hóa chưa đăng ký giao dịch, niêm yết trên thị trường chứng khoán. Ngày 13/7/2017, Văn phòng Chính phủ có công văn số 7319/VPCP-ĐMDN gửi các Bộ, cơ quan ngang Bộ, cơ quan thuộc Chính phủ, UBND các tỉnh, thành phố thuộc Trung ương, các Tập đoàn, Tổng công ty nhà nước, trong đó yêu cầu Bộ Tài chính công khai danh sách 730 doanh nghiệp cổ phần hóa chưa đăng ký giao dịch, niêm yết trên thị trường chứng khoán trên Cổng thông tin điện tử của Bộ Tài chính và đồng thời tiếp tục tổng hợp danh sách các doanh nghiệp đã cổ phần hóa còn lại nhưng chưa đăng ký giao dịch, niêm yết trên thị trường chứng khoán.

Sau khi rà soát, bổ sung theo báo cáo của các đơn vị, ngày 15/8/2017, Bộ Tài chính đã công khai danh sách 747 doanh nghiệp cổ phần hóa chưa đăng ký giao dịch, niêm yết trên thị trường chứng khoán trên trang thông tin điện tử Bộ Tài chính.

III. Nhận xét, đánh giá

Trong 10 tháng đầu năm 2017, Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ đã quyết liệt chỉ đạo các Bộ, ngành, địa phương, Tập đoàn kinh tế, Tổng công ty nhà nước và các DNNN tập trung thực hiện đẩy mạnh cổ phần hóa, cơ cấu lại DNNN. Bên cạnh những kết quả đạt được, việc thực hiện cổ phần hóa, thoái vốn còn chậm, chưa đạt được tiến độ, kế hoạch đề ra, do các nguyên nhân sau:

- Việc phê duyệt hoặc trình cấp có thẩm quyền phê duyệt phương án cơ cấu lại theo Quyết định số 707/QĐ-TTg của các Bộ, địa phương, Tập đoàn, tổng công ty nhà nước còn chậm.

- Một số Bộ, ngành, địa phương, lãnh đạo DNNN vẫn còn tư tưởng e ngại, chưa quyết liệt, sợ trách nhiệm trong triển khai công tác cổ phần hóa, thoái vốn.

- Đối tượng cổ phần hóa, thoái vốn trong giai đoạn này chủ yếu là các doanh nghiệp có quy mô lớn, phạm vi hoạt động rộng, kinh doanh đa ngành nghề, tài chính phức tạp, cần sự tham gia của nhiều nhà đầu tư lớn, có tiềm lực tài chính và năng lực quản trị, đầu tư tốt nên cần có nhiều thời gian chuẩn bị, xử lý, kiểm toán nhà nước trước khi công bố giá trị doanh nghiệp.

- Việc bàn giao các doanh nghiệp đã cổ phần hóa về SCIC còn chậm (đã có 46 doanh nghiệp các Bộ, ngành, địa phương đã thống nhất chuyển giao nhưng chưa chuyển giao và 176 doanh nghiệp chưa thống nhất chuyển giao về SCIC).

- Các doanh nghiệp đã cổ phần hóa chậm thực hiện đăng ký giao dịch và niêm yết trên thị trường chứng khoán.

IV. Một số giải pháp đẩy nhanh tiến độ cổ phần hóa, thoái vốn DNNN các tháng cuối năm 2017:

1. Quán triệt sâu sắc các quan điểm, mục tiêu, nhiệm vụ, giải pháp về tiếp tục cơ cấu lại, đổi mới và nâng cao hiệu quả doanh nghiệp nhà nước theo Nghị quyết số 12-NQ/TW ngày 03/6/2017 Hội nghị lần thứ năm Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XII để nâng cao hơn nữa nhận thức và có hành động quyết liệt, cụ thể trong thực hiện:

- Hoàn thiện hệ thống cơ chế chính sách phục vụ cho quá trình cơ cấu lại DNNN:

(1) Rà soát các luật có liên quan như Luật Doanh nghiệp; Luật Quản lý, sử dụng vốn nhà nước đầu tư vào sản xuất, kinh doanh tại doanh nghiệp; Luật Phá sản; Bộ luật Lao động và các quy định có liên quan để trình cấp có thẩm quyền sửa đổi, bổ sung cho phù hợp với quá trình cơ cấu lại và vai trò, vị trí của DNNN thời gian tới.

(2) Chính phủ sớm ban hành các cơ chế chính sách để đẩy nhanh quá trình cổ phần hóa như: Nghị định thay thế Nghị định số 59/2011/NĐ-CP ngày 18/7/2011 về cổ phần hóa DNNN; Nghị định sửa đổi, bổ sung Nghị định số 91/2015/NĐ-CP ngày 13/10/2015 về đầu tư vốn nhà nước vào doanh nghiệp và quản lý, sử dụng vốn, tài sản tại doanh nghiệp; Nghị định về Điều lệ tổ chức và hoạt động của các Tập đoàn kinh tế như: EVN, TKV, PVN...

- Hoàn thiện phân công, phân cấp việc thực hiện các quyền, trách nhiệm, nghĩa vụ của chủ sở hữu nhà nước đối với doanh nghiệp nhà nước và vốn nhà nước đầu tư vào doanh nghiệp. Sớm xóa bỏ chức năng đại diện chủ sở hữu của các bộ, ngành, địa phương đối với vốn, tài sản nhà nước tại các doanh nghiệp. Đồng thời có cơ chế, chế tài để các tổ chức, cá nhân thực hiện có hiệu quả các quyền, trách nhiệm, nghĩa vụ được phân công, phân cấp.

- Sớm thành lập “Ủy ban quản lý vốn nhà nước tại doanh nghiệp” làm đại diện chủ sở hữu đối với doanh nghiệp nhà nước và vốn Nhà nước tại doanh nghiệp.

2. Tổ chức triển khai quyết liệt, có hiệu quả, đúng thời hạn các nhiệm vụ, giải pháp đã được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Đề án cơ cấu lại DNNN, trọng tâm là tập đoàn kinh tế, tổng công ty nhà nước giai đoạn 2016-2020 theo Quyết định số 707/QĐ-TTg ngày 25/5/2017.

- Thực hiện nhất quán mục tiêu của Luật số 69/2014/QH13, Nhà nước chỉ đầu tư vốn cho các doanh nghiệp do nhà nước sở hữu 100% vốn điều lệ thuộc 04 lĩnh vực: (i) Doanh nghiệp cung ứng sản phẩm, dịch vụ công ích thiết yếu cho xã hội; (ii) Doanh nghiệp hoạt động trong lĩnh vực trực tiếp phục vụ quốc phòng, an ninh; (iii) Doanh nghiệp hoạt động trong lĩnh vực độc quyền tự nhiên; (iv) Doanh nghiệp ứng dụng công nghệ cao, đầu tư lớn, tạo động lực phát triển nhanh cho các ngành, lĩnh vực khác và nền kinh tế.

- Đối với doanh nghiệp hoạt động trong các lĩnh vực khác phải kiên quyết thực hiện sắp xếp, chuyển đổi (với các hình thức quy định tại Luật số 69/2014/QH13) và Nhà nước không cần thiết phải tham gia nắm giữ cổ phần, phần vốn góp nhằm xóa bỏ sự can thiệp hành chính của cơ quan quản lý nhà nước vào hoạt động của doanh nghiệp.

Đối với doanh nghiệp hoạt động trong lĩnh vực nông, lâm nghiệp việc đầu tư vốn chỉ áp dụng cho các doanh nghiệp nhà nước cần tiếp tục duy trì, củng cố phát triển do nhà nước sở hữu 100% vốn điều lệ theo Nghị định số 118/2014/NĐ-CP ngày 17/12/2014 của Chính phủ về sắp xếp, đổi mới và phát triển, nâng cao hiệu quả hoạt động của công ty nông, lâm nghiệp. Đối với doanh nghiệp kinh doanh thua lỗ kiên quyết thực hiện sắp xếp lại theo các hình thức quy định tại Luật số 69/2014/QH13 (bao gồm cả hình thức phá sản doanh nghiệp).

3. Các Bộ, ngành, địa phương khẩn trương, nghiêm túc thực hiện:

- Hoàn thành cổ phần hóa các doanh nghiệp theo đúng tiến độ đã được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt tại công văn số 991/TTg-ĐMDN; Chủ động thực hiện thoái vốn nhà nước và đảm bảo tiến độ theo đúng chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ tại Quyết định số 1232/QĐ-TTg;

- SCIC khẩn trương thực hiện bán 3,33% cổ phần của SCIC tại Vinamilk theo chỉ đạo của Phó Thủ tướng Chính phủ Vương Đình Huệ tại Công văn (MẬT) số 2105/VPCP-ĐMDN ngày 20/7/2017.

- Bộ Công Thương đẩy nhanh tiến độ thoái vốn nhà nước tại Sabeco, đảm bảo hoàn thành xong để chuyển tiền về Quỹ hỗ trợ sắp xếp và phát triển doanh nghiệp trong năm 2017 để đảm bảo nguồn thu đáp ứng cho NSNN.

- Chỉ đạo người đại diện đơn đốc các doanh nghiệp đã cổ phần hóa thực hiện đăng ký giao dịch, niêm yết trên thị trường chứng khoán; xử lý nghiêm các trường hợp cố tình không tuân thủ quy định của pháp luật trong việc đăng ký giao dịch niêm yết trên thị trường chứng khoán.

- Nghiêm túc triển khai việc bàn giao các doanh nghiệp thuộc diện phải bàn giao về SCIC theo đúng quy định hiện hành.

4. Tăng cường vai trò giám sát đối với doanh nghiệp; cơ quan giám sát, doanh nghiệp cùng có trách nhiệm thực hiện công khai hóa các thông tin về hoạt động của doanh nghiệp để các nhà đầu tư nắm bắt cơ hội, điều kiện thuận lợi tham gia đầu tư cùng doanh nghiệp.

- Tăng cường kiểm tra, thanh tra, giám sát, kiểm toán, không để xảy ra thất thoát vốn, tài sản nhà nước trong quá trình sắp xếp, cổ phần hóa, thoái vốn; kiên quyết xử lý các doanh nghiệp thua lỗ, các dự án đầu tư không hiệu quả, hiệu quả thấp theo cơ chế thị trường; có cơ chế kiểm soát phù hợp nguồn vốn mua, bán, sáp nhập doanh nghiệp; thực hiện công khai, minh bạch, đúng pháp luật trong đầu tư, quản lý tài chính, mua sắm, phân phối thu nhập, công tác cán bộ, cổ phần hóa, thoái vốn; chỉ đạo thực hiện tốt chính sách đối với người lao động và lao động dôi dư trong doanh nghiệp nhà nước thực hiện sắp xếp, đổi mới, trong đó có người quản lý, điều hành doanh nghiệp;

- Áp dụng các nguyên tắc quản trị doanh nghiệp theo thông lệ quốc tế; hoàn thiện cơ chế kiểm soát, kiểm toán nội bộ, thực hiện nghiêm túc chế độ giám sát tài chính, đánh giá hiệu quả hoạt động và công khai thông tin tài chính; có cơ chế gắn việc tuyển dụng, bổ nhiệm, bãi miễn, đãi ngộ lãnh đạo doanh nghiệp và người lao động với kết quả hoạt động sản xuất kinh doanh. Xử lý nghiêm lãnh đạo DNNN thực hiện không có kết quả.

- Xác định trách nhiệm cá nhân trong việc thực hiện sắp xếp, cổ phần hóa, thoái vốn nhà nước tại doanh nghiệp. Bộ trưởng các Bộ quản lý ngành, Chủ tịch UBND các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương, Chủ tịch Hội đồng thành viên tập đoàn kinh tế chịu trách nhiệm hành chính trước Thủ tướng Chính phủ; xử lý nghiêm lãnh đạo doanh nghiệp nhà nước, người đại diện phần vốn nhà nước tại doanh nghiệp không nghiêm túc thực hiện, hoặc thực hiện không có kết quả sắp xếp, cổ phần hóa, thoái vốn nhà nước tại doanh nghiệp và nhiệm vụ được giao trong quản lý, điều hành doanh nghiệp; trường hợp thực hiện không đúng quy định, sai mục đích, kém hiệu quả, gây thất thoát, thua lỗ vốn và tài sản của nhà nước thì phải bồi thường và hoàn toàn chịu trách nhiệm trước pháp luật./.